

Klager

Psykolog

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

Oslo, 23.03.2020
FER-sak: 42/20K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) sluttbehandlet klagen i sitt møte 22.03.20. Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med *Etiske prinsipper for nordiske psykologer, EPNP* (vedlagt). Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

VEDTAK:

5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Psykologen har vært sakkyndig i tingretten i forbindelse med en foreldretvistsak. Mor klager på måten sakkyndig har håndtert og gjennomført oppdraget.

De sentrale klagepunktene, slik FER oppsummerte dem, var:

1. Rapporten utarbeidet ved sakkyndig var betydelig forsinket, og slik klager ser det var årsakene til forsinkelsen mangelfulle og utilstrekkelige. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *respekt*. Videre mener klager at psykologen selv bidro til u hensiktsmessige rammer for oppdraget ved å ha parallelle oppdrag som bidro til at arbeidsprosessen ble forsinket og fikk for lite fokus. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *kompetanse/rammebetingelser*.

2. Klager mener at psykologen ikke har tilkjennegitt sin kompetanse, og begrensninger for denne, til å innta rollen som sakkyndig i en barne- og familiesak, og til å vurdere saker der påstander om vold er sentralt. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *kompetanse og kompetanse- og metodebegrensninger*. Klager mener at psykologen burde reflektere rundt egne rollekonflikter, med tanke på hans arbeid med volds- og rusmisbrukere, og at mor (klager) anklaget far for vold i den aktuelle saken. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *integritet*.
3. Klager mener at det faglige grunnlaget for vurderinger gjort i selve rapporten var mangelfullt, at rapporten blandet sammen observasjoner og vurderinger, at sakkyndig i for stor grad har lent seg på vurderinger gjort av barnevernstjenesten, og at psykologen har brukt alvorlige psykiatriske begreper i beskrivelse av klager. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *kompetanse/kompetanse- og metodebegrensninger*.
4. Klager hevder at psykologen, i rettsmøtet, formidlet at det er «helt vanlig at barn løper av gårde til mor og sier «pappa slår» hvis de ikke får viljen sin». Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *kompetanse og metodebegrensninger*.

FER besluttet å åpne saken for refleksjon på klagepunkt 1, 3 og 4, og ba om psykologens fagetiske refleksjon med henvisning til EPNP, prinsippene om *kompetanse, ansvar og integritet*. Når det gjelder punkt 3, åpnet ikke FER på underpunktet om bruk av psykiatriske begreper i beskrivelse av klager.

FERs OPPSUMMERING OG VURDERING:

Med utgangspunkt i klagepunktene som ble åpnet for behandling, har FER gjort følgende oppsummering og vurdering:

- i) **Klagepunkt 1** Rapporten utarbeidet ved sakkyndig var betydelig forsinket, og slik klager ser det var årsakene til forsinkelsen mangelfulle og utilstrekkelige. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *respekt*. Videre mener klager at psykologen selv bidro til uhensiktsmessige rammer for oppdraget ved å ha parallelle oppdrag som bidro til at arbeidsprosessen ble forsinket og fikk for lite fokus. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *kompetanse/rammebetingelser*. I lys av klagers påstand om dårlige rammebetingelser til å gjøre en god og grundig jobb som sakkyndig, og at dette var relevant for en eventuell forsinkelse, ønsket FER psykologens refleksjoner på dette punktet, med henvisning til prinsippene om *kompetanse og ansvar* i EPNP.
  - a. **Psykologens redegjørelse:** Psykologen vektlegger at omstendigheter utenfor egen kontroll bidro til utsettelse og at det var rettens beslutning. Psykologen mener at parallelle oppdrag ikke hadde betydning for oppdrag i gjeldende sak, da avtaler med partene ble gjennomført etter avtale.
  - b. **Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse:** Klager vektlegger at det var psykologen som opprinnelig ba om utsettelse av saken og derfor må bære det reelle ansvaret for forsinkelsen. Klager mener psykologen burde påpekt at det var behov for flere dager for å behandle saken i retten. Klager opplevde at psykologen ignorerte klager under observasjon når han sendte meldinger til andre.

FERs vurdering: Når det gjelder forsinkelse i saken, har FER forståelse for at dette er en belastning for involverte parter, men ser dette som en sak mellom oppdragsgiver (tingretten)

og den sakkyndige. Når det gjelder den sammensatte opplevelsen av dårlige rammebetingelser for at psykologen kunne gjøre en god jobb, ser FER at det foreligger ulike opplevelser og vurderinger av de faktiske forhold. Det er ikke i henhold til FERs mandat å foreta undersøkelser om fakta i saken. FER kan ikke finne grunnlag for å konkludere om brudd på EPNP på dette klagepunktet.

- ii) **Klagepunkt 3:** Klager mener at det faglige grunnlaget for vurderinger gjort i selve rapporten var mangelfullt, at rapporten blandet sammen observasjoner og vurderinger. Klager knytter dette til brudd på det fagetiske prinsippet om *kompetanse/kompetanse- og metodebegrensninger*. FER fant grunnlag for å åpne for refleksjon på dette punktet, med særlig henvisning til prinsippene om *kompetanse, ansvar og integritet* i EPNP.
- a. **Psykologens redegjørelse:** I sin redegjørelse beskriver psykologen at rapporten burde ha vært tydeligere mht observasjon og vurderinger, særlig hva gjelder egne observasjoner og undersøkelser, og at han legger dokumenter fra barneverntjenesten til grunn uten å redegjøre nærmere for disse. Psykologen viser til at retten ba om vurderinger, og heller utdyping under hovedforhandling. Psykologen ser at han med fordel kunne ha tydeliggjort disse forhold nærmere i rapporten.
- b. **Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse:** Klager opplever psykologens redegjørelse på dette punktet som overfladiske beskrivelser. Klager mener psykologen ikke viser tegn til å forstå sitt ansvar som fagperson og skyver ansvaret over på dommeren.

FERs vurdering: FER hverken skal eller kan gjennomgå utredninger med tanke på å vurdere faglig holdbarhet. Sakkyndig står også fritt til å vektlegge vurderinger gjort av relevante tredjeparter, eksempelvis barneverntjenesten, som en del av egen vurdering. Når en slik rapport utarbeides, bør psykologen være særlig bevisst på å synliggjøre sitt vurderingsgrunnlag på en måte som hindrer unødvendig uro, uklarhet og misforståelser. FER er enig i psykologens vurdering om at rapporten burde ha vært tydeligere mht observasjon og vurderinger, og at det er uheldig om det reisers tvil om hva som vektlegges i de sakkyndige vurderingene.

Det er derfor, i henhold til FERs vurdering, grunnlag for å konkludere med at psykologen har handlet i strid med EPNP på dette punktet, med henvisning til *II.4 Integritet*, med vekt på underpunkt "*Redelighet og tydelighet*": *Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet.*

- iii) **Klagepunkt 4:** « Klager hevder at psykologen, i rettsmøtet, formidlet at det er «helt vanlig at barn løper av gårde til mor og sier «pappa slår» hvis de ikke får viljen sin». FER fant grunnlag for å åpne for fagetisk refleksjon på klagepunkt 4, med særlig henvisning til prinsippene om *kompetanse* og *ansvar* i EPNP.
- a. **Psykologens redegjørelse:** I sin redegjørelse formidler psykologen at uttalelsen er ukjent og at han ikke kan vedkjenne seg slike beskrivelser eller vurderinger.
- b. **Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse:** Klager holder fast ved at dette har blitt formidlet.

FERs vurdering: På dette punktet foreligger ulike opplevelser av de faktiske forhold. FER kan på dette grunnlaget ikke konkludere om brudd på EPNP.

FERs KONKLUSJON:

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER at det er grunnlag for å konkludere med at psykologen har handlet i strid med EPNP *II.4 Integritet*, med vekt på underpunkt “*Redelighet og tydelighet*”.

EPNP er vedlagt dette brevet i sin helhet.

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard